Małopolski System Informacji Turystycznej
34-100 Wadowice, ul. Kościelna 4
tel./fax +48 33 873 23 65
biuro@it.wadowice.pl

11.11.2026

Spacer „Jak Wadowice zdobyły Sąd Obwodowy? Wielkie ambicje małego miasta” - zapisy od 18 listopada

W środę, 25 listopada, o godz. 16.00 Muzeum Miejskie w Wadowicach zaprasza na wyjątkowy spacer historyczny połączony ze zwiedzaniem zabytkowego gmachu Sądu Rejonowego w Wadowicach, dawnego C.K. Sądu Obwodowego.

Jak wygląda wnętrze historycznego gmachu wadowickiego sądu? Jaką historię kryją jego mury i dlaczego w drugiej połowie XIX wieku mieszkańcom tak bardzo zależało na utworzeniu w mieście Sądu Obwodowego?

W drugiej połowie XIX wieku Wadowice zaczęły zmieniać swoje oblicze. Powstawały nowe gmachy, rozwijała się infrastruktura, a miasto stopniowo zyskiwało na znaczeniu. Jednak za tymi przemianami stało coś znacznie ważniejszego niż same inwestycje i instytucje – **ludzie**. To ich zaangażowanie, poczucie wspólnoty i odpowiedzialności za przyszłość miasta sprawiały, że lokalne ambicje przeradzały się w konkretne przedsięwzięcia. Wadowiccy samorządowcy, społecznicy i mieszkańcy potrafili wykorzystać możliwości, jakie przyniosła epoka autonomii galicyjskiej, aby konsekwentnie budować pozycję swojego miasta. Powstanie gimnazjum, Powiatowej Kasy Oszczędności czy Sądu Obwodowego było nie tylko świadectwem rozwoju Wadowic, ale przede wszystkim owocem wspólnego wysiłku ludzi, którzy wierzyli w ich przyszłość.

Jedną z najważniejszych instytucji, o których powstanie zabiegano w tamtym czasie, był Sąd Obwodowy. Jego utworzenie nie było jednak oczywiste ani przesądzone. Wadowice musiały zmierzyć się z konkurencją innych miast, a droga do uzyskania zgody władz cesarskich okazała się długa i wymagająca. Kto stał za tym przedsięwzięciem? Jakich argumentów używano, aby przekonać decydentów? I dlaczego ustanowienie trybunału miało dla niewielkiego wówczas miasta tak wielkie znaczenie?

Podczas spaceru uczestnicy spróbują odnaleźć odpowiedzi na te pytania, cofając się do czasów monarchii habsburskiej. Przyjrzą się początkom miejscowego sądownictwa, wieloletnim staraniom o utworzenie Sądu Obwodowego oraz ludziom, którzy odegrali w nich szczególną rolę.

Ważnym bohaterem opowieści będzie **Józef baron Baum von Appelshofen** – marszałek powiatowy, parlamentarzysta i jeden z najbardziej zasłużonych dla rozwoju dziewiętnastowiecznych Wadowic działaczy. Jego historia pozwoli nam lepiej zrozumieć, jak wiele mogło zależeć od determinacji, politycznych kontaktów i zaangażowania pojedynczych osób w sprawy lokalnej społeczności.

O okolicznościach powstania gmachu sądowego, jego budowie i związanych z nią trudnościach opowie **Michał Jarnot – historyk, archiwista i pracownik Archiwum Państwowego w**

Małopolski System Informacji Turystycznej
34-100 Wadowice, ul. Kościelna 4
tel./fax +48 33 873 23 65
biuro@it.wadowice.pl

Katowicach, Oddziału w Bielsku-Białej, a zarazem autor artykułu poświęconego budynkowi sądu, opublikowanego w 28. numerze „Wadovianów”.

Podczas zwiedzania uczestnikom towarzyszyć będzie również **mecenas Adam Wiklik – wieloletni praktyk prawa i miłośnik historii**. Swoją karierę zawodową rozpoczął w Prokuraturze Rejonowej w Wadowicach, gdzie pracował jako prokurator, a w kolejnych latach pełnił funkcję prokuratora rejonowego w Cieszynie. Następnie związał się z adwokaturą, początkowo pracując w Zespole Adwokackim w Jaworznie, a później prowadząc indywidualną kancelarię adwokacką w Wadowicach. Podzieli się z uczestnikami swoją rozległą wiedzą o dziejach miejscowego sądownictwa, wzbogacając historyczną opowieść o perspektywę wieloletniego praktyka prawa.

Organizacja tego spotkania jest dziś możliwa dzięki **Natalii Wąsik – Prezes Sądu Rejonowego w Wadowicach.** Z instytucją tą związana jest od początku swojej kariery zawodowej, przechodząc kolejne szczeble zawodowe aż do objęcia stanowiska Prezesa Sądu. Równolegle pełni funkcję Przewodniczącej III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich. Dzięki jej życzliwości i współpracy uczestnicy spaceru będą mogli poznać historyczne wnętrza gmachu, który do dziś pełni funkcję sądu.

Historia miasta to przede wszystkim historia ludzi, którzy je tworzą. Tak było w XIX wieku i tak pozostaje do dziś. Muzeum zaprasza na spotkanie z przeszłością Wadowic w towarzystwie osób, których wiedza, pasja i zaangażowanie pozwalają dziś tę przeszłość odkrywać i zachowywać dla kolejnych pokoleń.

Wydarzenie odbędzie się dzięki życzliwości i współpracy z **Natalią Wąsik, Prezes Sądu Rejonowego w Wadowicach**.

Informacje organizacyjne

Kiedy: 25 listopada 2026 r. (środa), godz. 16.00

Gdzie: zbiórka na placu im. Józefa Bauma (dawniej tzw. ogródek sądowy) w Wadowicach

Udział: bezpłatny

Liczba miejsc: 25

Zapisy: od 18 listopada za pośrednictwem platformy **Strefa Zajęć**
Ze względu na ograniczoną liczbę miejsc obowiązują wcześniejsze zapisy.

PRZEJDŹ DO ZAPISÓW

Małopolski System Informacji Turystycznej
34-100 Wadowice, ul. Kościelna 4
tel./fax +48 33 873 23 65
biuro@it.wadowice.pl

Fot. budynek Sądu, 1920 r., karta pocztowa ze zbiorów Muzeum Miejskiego w Wadowicach